

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/147/2014
Identifikačné číslo spisu: 6411209569
Dátum vydania rozhodnutia: 21.03.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Emil Franciscy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:6411209569.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa L. L., bývajúceho v P., zastúpeného JUDr. Evou Krchňavou, advokátkou so sídlom v Banskej Bystrici, Rudlovska cesta č. 47, proti odporkyniam 1/ J. L., bývajúcej v L., 2/ K. L., bývajúcej v P., zastúpeným JUDr. Katarínou Uhrínovou, advokátkou so sídlom v Banskej Bystrici, Námestie Štefana Moyzesa č. 4, o určenie vlastníckeho práva, vedenej na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 5 C 198/2011, o dovolaní odporkýň proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 22. januára 2014 sp. zn. 17 Co 212/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Odporkyne 1/ a 2/ sú povinné spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi do 3 dní náhradu trov dovolacieho konania vo výške 71,38 € na účet JUDr. Evy Krchňavej, advokátky so sídlom v Banskej Bystrici, Rudlovska cesta č. 47.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 22. januára 2014 sp. zn. 17 Co 212/2013: a/ potvrdil rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom z 13. júna 2013 č.k. 5 C 198/2011-73 v spojení s jeho opravným uznesením z 5. apríla 2013 č.k. 5 C 198/2011-105 (ktorým bolo určené, že nehnuteľnosti v katastrálnom území L. zapísané na liste vlastníctva č. XXXX patria do bezpodielového spoluvlastníctva navrhovateľa a odporkyne 2/), b/ uvedený rozsudok zmenil vo výroku o trovách konania tak, že odporkyne 1/ a 2/ sú povinné spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi do 3 dní náhradu trov prvostupňového konania vo výške 99,50 € za zaplatený súdny poplatok a vo výške 756,16 € za trovy právneho zastupovania, c/ odporkyniam 1/ a 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi do 3 dní náhradu trov odvolacieho konania vo výške 505,78 €.

Výroky uvedeného rozsudku odvolacieho súdu o náhrade trov konania napadli odporkyne dovolaním s tým, že pri rozhodovaní o trovách postupoval správne súd prvého stupňa, ktorý aplikoval ustanovenie § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“), podľa ktorého sa postupuje vtedy, keď nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch, alebo ju možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami. Odvolací

súd však vecne nesprávne aplikoval § 10 ods. 1 vyhlášky, pričom vychádzal z dostatočne nepodložených tvrdení a vyjadrení o cene nehnuteľností, ktorých sa týka konanie. Odporkyne 1/ a 2/ nemali možnosť vyjadriť sa k navrhovateľom uvádzanej cene nehnuteľností, ani k spôsobu jej určenia a bolo im znemožnené zaujať stanovisko k otázkam, ktoré s tým súvisia.

Navrhovateľ vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že tento mimoriadny opravný prostriedok odporkýň 1/ a 2/ je neprípustný. K samej podstate dovolacej argumentácie uviedol, že ním požadovanú náhradu trov konania vyčíslil ešte v konaní pred súdom prvého stupňa podaním zo 4. júna 2012. Vzhľadom na to, že rozhodnutie prvostupňového súdu vo výroku o náhrade trov nepovažoval za správne (so zreteľom na aplikáciu § 11 ods. 1 vyhlášky), napadol ho odvolaním. Odvolanie navrhovateľa bolo doručené obom odporkyňiam, ktoré sa k nemu aj vyjadrili. Nie je teda dôvodná ich argumentácia, že im bola upretá možnosť vyjadriť sa k spôsobu ocenenia dotknutých nehnuteľností. Z týchto dôvodov žiadal dovolanie odmietnuť a priznať mu náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015, lebo dovolanie bolo podané pred týmto dňom)] po zistení, že dovolanie podali včas účastníčky konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpené advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Dovolateľky v prejednávanej veci napadli dovolaním výrok (výroky) rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania. Ich dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je síce súčasťou rozsudku odvolacieho súdu, má ale charakter uznesenia (viď obdobne napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 235/2008, 3 Cdo 464/2015, 3 Cdo 14/2014) a tento charakter nestráca, i keď rozhodnutie o trovách s meritórnym rozhodnutím vo veci súvisí a je do neho pojaté (§ 167 ods. 1 O.s.p.). Vzhľadom na túto povahu rozhodnutia odvolacieho súdu o trovách konania treba prípustnosť dovolania proti nemu smerujúceho posudzovať nie podľa ustanovení, ktoré vymedzujú, kedy je prípustné dovolanie proti rozsudku (§ 238 O.s.p.), ale ktoré vymedzujú podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu (§ 239 O.s.p.).

Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Dovolanie smeruje jednak proti zmeňujúcemu výroku o náhrade trov prvostupňového konania, jednak proti výroku o náhrade trov odvolacieho konania. Prvý z uvedených výrokov má znaky uznesenia v zmysle v § 239 ods. 1 O.s.p., druhý výrok nemá znaky uznesenia uvedeného v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Určujúcim je, že ustanovenie § 239 ods. 3 O.s.p., ktoré má vo vzťahu k § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. povahu osobitného ustanovenia (ktorého aplikácia má prednosť), zo všetkých uznesení, ktoré možno napadnúť dovolaním, vyníma (medziiným) uznesenie odvolacieho súdu o trovách konania.

Dovolanie odporkýň 1/ a 2/ by vzhľadom na uvedené bolo prípustné iba ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998).

Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. neboli v dovolaní namietané a v dovolacom konaní ich existencia ani nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania odporkýň preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

1. Odporkyne namietajú, že súdy im odňali možnosť konať. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - vid' napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

K odporkýňami tvrdenej procesnej vade malo dôjsť (údajne) tým, že súdy im neumožnili vyjadriť sa pre účely výpočtu náhrady trov konania k stanoveniu ceny nehnuteľností, ktorých sa konanie týka.

Zo spisu vyplýva, že navrhovateľ, nespokojný s rozhodnutím súdu prvého stupňa o náhrade trov konania vypočítanej podľa § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky, podal odvolanie (č.l. 79 spisu). V tomto opravnom prostriedku namietal, že náhrada trov mala byť správne určená postupom upraveným v ustanovení § 10 ods. 1 vyhlášky. V odvolaní odôvodnil nielen tento svoj názor, ale tiež výpočet, ktorým dospel k určeniu ceny sporných nehnuteľností.

Odporkyne 1/ a 2/ sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadrili v podaní z 9. augusta 2012 (č.l. 95 spisu), v ktorom spomenuli nielen cenu nehnuteľností vypočítanú navrhovateľom, ale aj spôsob, akým dospel k výslednej sume 11 461 €. S jej určením nesúhlasili a namietali, že cena nehnuteľností by mala kopírovať spôsob stanovenia základu pre vyrubenie súdneho poplatku za návrh na začatie konania.

Námietka, že dovolateľky nemali v konaní možnosť vyjadriť sa k spôsobu určenia ceny sporných nehnuteľností, nemá teda podklad v okolnostiach, ktoré vyplývajú zo spisu. Dovolací súd vzhľadom na to nepovažuje túto námietku odporkýň za opodstatnenú. Skutočnosť, že na preverenie správnosti určenia navrhovateľom uvádzanej ceny nehnuteľností nebolo vykonané dokazovanie v zmysle § 120 a nasl. O.s.p. na tom nič nemení. Postup súdu mal podklad v ustanovení § 136 O.s.p.

Postup súdu, ktorý bol v súlade so zákonom, nemohol založiť procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

2. Pokiaľ odporkyne namietajú, že napadnuté výroky rozsudku odvolacieho súdu spočívajú na nesprávnom právnom posúdení v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. (lebo - podľa ich názoru - spočívajú na aplikácii ustanovení vyhlášky, podľa ktorých nemal odvolací súd postupovať), dovolací súd uvádza, že nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (vid' § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (vid' tiež R 54/2012 a rozhodnutia najvyššieho súdu napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 26/2010). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v ustanovení § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 239 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

Vzhľadom na to, že odporkyne dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. uplatnili v

dovolání, ktoré nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnuté rozhodnutie posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov.

3. So zreteľom na to, že dovolanie odporkýň nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné, nepreukázala sa nimi tvrdená procesná vada konania uvedená v § 237 písm. f/ O.s.p. a v dovolacom konaní nevyšli najavo ani ďalšie vady uvedené v § 237 O.s.p., dovolací súd odmietol ich dovolanie ako procesne neprípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

4. V dovolacom konaní úspešnému navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti odporkyniam, ktoré úspech nemali (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Navrhovateľ podal návrh na priznanie náhrady trov dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a požadovanú náhradu aj vyčíslil. Dovolací súd mu priznal náhradu trov dovolacieho konania (§ 142 ods. 1 O.s.p. v spojení § 243b ods. 5 O.s.p.) spočívajúcu v odmene advokátky za 1 úkon právnej služby, a to vypracovanie vyjadrenia navrhovateľa k dovolaniu odporkýň (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky). Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil dovolací súd podľa ustanovení § 10 ods. 1 a § 13a ods. 2 písm. b/ a § 13a ods. 5 vyhlášky, pričom za základ nevezal cenu sporných nehnuteľností (vo výške 11 461 € - tak ako to žiadal navrhovateľ), ale výšku náhrady trov priznanej odvolacím súdom navrhovateľovi (1 361,44 €). K výslednej sume 51,45 € pripočítal náhradu výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu [§ 16 ods. 3 vyhlášky (8,04 €)] a 20% daň z pridanej hodnoty [§ 18 ods. 3 vyhlášky (11,89 €)], čo spolu predstavuje 71,38 €.

Pokiaľ navrhovateľ, zastúpený tou istou advokátkou už v konaní pred odvolacím súdom, požadoval náhradu trov dovolacieho konania aj za iný úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia), dovolací súd postupoval v súlade so zaužívanou praxou najvyššieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 145/2010, 3 Cdo 339/2013, 5 Cdo 51/2009, 3 Cdo 446/2013, 3 Cdo 1379/2015) a navrhovateľovi náhradu trov za tento úkon nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.